

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ
ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ
ІНСТИТУТ**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
та матеріали до проходження клінічної практики для
здобувачів освіти 4 курсу
освітнього ступеня «БАКАЛАВР»
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 227 «ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ»

ЖИТОМИР-2021

Методичні рекомендації та матеріали до проходження клінічної практики здобувачів освіти четвертого курсу за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» складено на основі навчального плану, профілю освітньо-професійної програми, стандарту вищої освіти для підготовки бакалаврів у галузі знань 22 «Охорона здоров'я» зі спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія». Укл.: Ю.В. Бардашевський, М.І. Блідун. Житомир : Житомирський економіко-гуманітарний інститут Університету «Україна», 2021. 24 с.

Укладачі:

к.н. з фіз.вих. та спорту Бардашевський Ю.В.;
асистент Блідун М.І.

Затверджено на засіданні
кафедри соціально-реабілітаційних
технологій
(протокол № 1 від «06» вересня 2021 р.)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ПРОГРАМА, МЕТА, ЗАВДАННЯ, РЕЗУЛЬТАТ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	9
ПІДГОТОВКА ЗВІТУ З КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ.....	11
ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ.....	13
КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ОЦІНКА КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	14
ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	17
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	18
ДОДАТКИ.....	19

ВСТУП

Методичні рекомендації та матеріали до проходження клінічної практики здобувачів освіти четвертого курсу спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» підготовлено згідно з Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 р. № 93 зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти України від 20.12.1994 №351 (0351281-94), Положенням про проведення практики студентів Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна», затвердженого наказом від 27.12.2019 р. №220.

Клінічна практика є важливим етапом входження здобувачів освіти освітньої програми в освітній процес закладу вищої освіти з метою формування у них активного ставлення до здобуття високого рівня наукових і професійних знань, умінь і навичок для майбутньої практичної діяльності в галузі охорони здоров'я.

Програма практики передбачає ознайомлення здобувачів освіти з майбутньою професією, перспективами розвитку спеціальності, характером, змістом та умовами організації роботи фізичного терапевта, сприяє формуванню професійних навичок із обраної спеціальності.

Програма клінічної практики є основним навчально-методичним документом, згідно з яким планується і регламентується діяльність керівників практики і здобувачів освіти упродовж періоду проведення даного виду практики.

ПРОГРАМА, МЕТА, ЗАВДАННЯ, РЕЗУЛЬТАТ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Клінічна практика згідно з навчальним планом спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» проводиться у VIII семестрі і триває 4 тижні (6 кредитів ЄКТС/180 годин). Проходження практики відбувається на початку восьмого семестру.

Метою практики є ознайомлення здобувачів освіти з майбутньою спеціальністю; формування рівня знань, умінь, навичок здобувачів освіти щодо теорії та практики проведення реабілітаційного обстеження, які спрямовані на вивчення рухових порушень у пацієнтів різних вікових категорій, на розуміння реабілітаційного процесу та оцінку його ефективності.

Головні завдання клінічної практики:

- виховувати інтерес до професії фахівця з фізичної терапії;
- озброїти здобувачів освіти знаннями, що необхідні для організації та проведення реабілітаційної, спортивно-масової, педагогічної, профілактичної, рекреаційної діяльності;
- ознайомити здобувачів освіти зі сферою діяльності фахівців із фізичної терапії в галузі охорони здоров'я;
- вивчати, аналізувати передовий досвід розвитку фізичної терапії в системі спеціалізованих лікувально-профілактичних установ;
- розвивати навички планування фізкультурно-оздоровчої роботи, реабілітаційної роботи, ведення облікової та звітної документації;
- ознайомити з роботою відділень лікарняного (реабілітаційного) закладу, закріпити на практиці знання і вміння, якими повинен володіти майбутній фахівець із фізичної терапії;
- відпрацювати основні вміння та навички діяльності фахівця з фізичної терапії.

У процесі клінічної практики здобувачі освіти проводять фізично-реабілітаційну роботу з різним контингентом населення. Під час проходження практики здобувачі освіти складають реабілітаційні програми для хворих та людей

із інвалідністю із урахуванням віку, етапу реабілітаційного періоду та різної нозології.

Програма реабілітації включає в себе:

1. Паспортні дані;

2. Дані суб'єктивного дослідження:

а) скарги;

б) анамнез захворювання (*Anamnesis morbi*);

в) анамнез життя (*Anamnesis vitae*);

3. Приблизний режим дня хворих;

4. Дані об'єктивного дослідження: температура тіла, шкіра, підшкірна клітковина, набряки, лімфатична система, м'язи, кістки, суглоби, грудна клітина та її органи, тип дихання; перкусія легень, аускультация легень, серцево-судинна система, пальпація вен, оглядання ділянки серця, функціональні проби, органи травлення, пальпація нирок;

5. Методи, форми і засоби реабілітації, які будуть застосовуватися:

– комплекси лікувальної фізкультури;

– лікувальний масаж;

– фізіотерапевтичні процедури тощо;

6. Результати реабілітації та оцінка ступеня відновлення.

Виконуючи призначення керівника практики від установи, студент-практикант добирає засоби і форми лікувальної фізичної культури, розробляє методiku застосування фізичних вправ на ранніх етапах лікування, планує і виконує програму подальшого функціонального відновлення і фізичної дієздатності хворого, виявляє і розширює резервні можливості організму, тренує його і готує до фізичних навантажень на роботі і у побуті, повертає до активної участі у житті суспільства. Під час практики перевіряється рівень наукової підготовки здобувачів освіти. Вони вивчають документацію хворих, етіологію та патогенез захворювання, ведуть дослідницьку діяльність відповідно до тематики курсових робіт.

Клінічна практика з фізичної терапії проходить у декілька етапів.

1. Упродовж першого тижня студент-практикант:

– отримує настанови в інституті та спеціальному медичному та

реабілітаційному закладі, знайомиться з документацією з практики (завдання-звіт, індивідуальний план), вивчає документацію медичного закладу (плани реабілітаційних програм, медичні картки хворих) і складає на їх основі індивідуальний план практики, з'ясовує наявність і відповідність засобів реабілітації та інших форм роботи із хворими (знайомство з обладнанням медичних кабінетів, спортивних залів тощо); відвідує всі фізіотерапевтичні та бальнеологічні кабінети, на базі яких проходить практику.

2. Протягом другого-четвертого тижнів здобувач освіти:

- виконує всю роботу фахівця з фізичної терапії;
- проводить усі заняття з лікувальної фізкультури з урахуванням віку та нозології захворювання; проводить різні види масажу; проводить фізіотерапевтичні процедури (електрофорез, гальванізацію, дарсонвалізацію, діатермію, франклінізацію, ампліпульстерапію, УФО, індуктотермію та інші); проводить теплолікування (пілоїдотерапію, псанотерапію, лікування озокеритом та парафіном); проводить водолікування (використовує різні види мінеральних та прісних вод для всіх бальнеологічних процедур);
- складає реабілітаційну програму для хворої людини за відповідною нозологією;
- оформлює розширений звіт за певною реабілітаційною програмою, який є заліковим.

Перелік компетентностей, які має продемонструвати здобувач освіти у процесі проходження клінічної практики, та програмних результатів навчання, досягненню яких сприятиме проходження клінічної практики, представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Перелік компетентностей та програмних результатів навчання

Загальні компетентності
ЗК 1. Знання і розуміння предметної області та професійної діяльності.
ЗК 3. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 4. Здатність працювати в команді.
ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК 8. Здатність планувати та управляти часом.
ЗК 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 11. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Спеціальні (фахові) компетентності
<p>ФК 2. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.</p> <p>ФК 3. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ФК 4. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ФК 5. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.</p> <p>ФК 6. Здатність виконувати базові компоненти обстеження в фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.</p> <p>ФК 7. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>ФК 8. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.</p> <p>ФК 9. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.</p> <p>ФК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.</p> <p>ФК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.</p> <p>ФК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.</p>
Програмні результати навчання
<p>ПРН 2. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, в тому числі іноземною мовою (мовами).</p> <p>ПРН 3. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.</p> <p>ПРН 4. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>ПРН 6. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 7. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта / клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ ДП).</p> <p>ПРН 8. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.</p> <p>ПРН 9. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.</p> <p>ПРН 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих із ними обмежень активності та участі в діяльності.</p> <p>ПРН 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.</p> <p>ПРН 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, в мультидисциплінарній команді.</p> <p>ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та, за потреби, модифікувати поточну діяльність.</p> <p>ПРН 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати і представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.</p>

ЗМІСТ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Клінічна практика передбачає виконання здобувачами завдань, що закріплюють їх знання у сфері розуміння місця та особливостей роботи фахівця з фізичної терапії.

Клінічна практика для здобувачів вищої освіти четвертого курсу спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія» проводиться на базі спеціальних освітніх закладів, закладів охорони здоров'я, реабілітаційних центрів та закладів, що відповідають професійному спрямуванню спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Проходження практики здобувачами вищої освіти здійснюється у відповідності до методичних рекомендацій для проведення клінічної практики, а також згідно з методичними вказівками керівника практики безпосередньо на робочому місці.

До обов'язків керівника клінічної практики кафедри соціально-реабілітаційних технологій входить:

- контроль за вчасним початком клінічної практики;
- забезпечення проведення організаційних заходів для здобувачів вищої освіти перед початком клінічної практики: інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки; видача необхідних документів (щоденника, методичних рекомендацій); роз'яснення програми практики та графіків її проходження; повідомлення здобувачів вищої освіти про порядок захисту звітів про практику, який затверджується кафедрою;
- контроль виконання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку;
- методичне керівництво роботою здобувачів вищої освіти по написанню звітів про проходження практики, аналізу зібраних матеріалів;
- перевірка звітів і щоденників здобувачів вищої освіти після завершення практики, написання відгуку про їх роботу.

Здобувачі вищої освіти інституту зобов'язані:

- своєчасно прибути до бази практики для проходження клінічної практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівника;
- вивчити й суворо дотримуватись правил охорони праці, безпеки життєдіяльності та правил внутрішнього розпорядку;
- своєчасно, не пізніше тижня після закінчення практики, надати керівнику практики від кафедри соціально-реабілітаційних технологій щоденник практики та звіт про її проходження.

ПІДГОТОВКА ЗВІТУ З КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ВИМОГИ ДО ЙОГО ОФОРМЛЕННЯ

Звіт із практики є важливим етапом клінічної практики, розроблення її складових частин, тому звіт має бути логічно пов'язаний із проблематикою досліджень.

За структурою звіт повинен містити всі розділи відповідно до календарного плану клінічної практики.

Крім основних розділів у звіт треба включити вступ і висновок, список літератури. Структура звіту погоджується до його упорядкування з керівником від кафедри.

Заголовки структурних частин практики: «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ», «ДОДАТКИ» друкуються великими літерами симетрично до тексту. Крапка в кінці заголовка не ставиться.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати двом інтервалам в основному тексті.

Кожну структурну частину роботи необхідно починати з нової сторінки.

Звіт оформлюється на листах білого паперу формату А4, повинен мати наскрізну нумерацію і бути прошитим. Його обсяг повинен складати не менше 20 сторінок основного тексту (комп'ютерний набір – 14 кегель, 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman).

Текст роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів берегів: з лівого боку – 20 мм., з правого – 15 мм., зверху – 20 мм., знизу – 20 мм.

Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки тощо) і таблиці необхідно подавати у звіті безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше або на наступній сторінці. Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номеру ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, «Рис. 2.2» (другий рисунок другого розділу). Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номеру ілюстрації. За необхідності ілюстрації доповнюються пояснювальними даними (підрисунковий текст). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщуються послідовно під ілюстрацією.

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею посередині симетрично до тексту. Назву починають з великої літери, не підкреслюють, крапку в кінці не ставлять.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки з маленьких, якщо вони становлять одне речення із заголовком, і з великих – якщо вони є самостійними. Крапка в кінці не ставиться. Графу з порядковими номерами

до таблиці включати не потрібно (крім випадків, коли на рядок таблиці є посилання в тексті).

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті у такий спосіб, щоб її можна було читати без розвороту пояснювальної записки або з розворотом за годинниковою стрілкою. Якщо текст, який повторюється у графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками, якщо із двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, математичних та інших символів, які повторюються, не потрібно. Якщо цифрові дані в рядку не подають, то в ньому ставлять прочерк. Таблиці нумерують послідовно у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням номеру розділу та номеру таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад: «Таблиця 2.2» (друга таблиця другого розділу). При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово «Таблиця» та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження таблиці» і вказують її номер, наприклад: «Продовження табл. 2.2».

Рівняння і формули необхідно виділяти з тексту вільними рядками, вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Формули потрібно розміщати в середині рядка.

Пояснення символів і числових коефіцієнтів необхідно подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнту необхідно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки, якщо дається пояснення одного значення формули, і «де» із двокрапкою, якщо дається декілька пояснень значень формули.

Формули (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номеру формули у розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого краю сторінки на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (2.2) – друга формула другого розділу.

Відомості про джерела, які включені до списку, необхідно подавати згідно з вимогами державного стандарту.

При посиланні у тексті звіту на джерело інформації в квадратних дужках наводиться його порядковий номер у списку використаних джерел і сторінка, з якої цитується текст, наприклад: [8, с. 2].

Додатки оформлюються як продовження звіту та розміщуються в порядку появи посилань на них у тексті. Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додатки потрібно позначати великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, О, Ч, Ь. Наприклад: «Додаток А», «Додаток Б» тощо. Один додаток позначається як додаток А.

Оформлений згідно з вимогами звіт перевіряється і затверджується керівником практики від кафедри соціально-реабілітаційних технологій.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль виконання програми клінічної практики проводиться щотижня керівником практики від кафедри шляхом перевірки записів у щоденнику практики і ступеня освоєння обсягів і термінів, передбачених календарним графіком.

Керівник практики від кафедри соціально-реабілітаційних технологій розглядає й оцінює звіт здобувача освіти, дає відгук із рекомендацією до захисту перед кафедральною комісією. У разі суттєвих відхилень виконаного звіту від вимог його повертають на доопрацювання. Захист звіту із практики приймає комісія, яка затверджена наказом директора інституту. Здобувач освіти готує до захисту доповідь та ілюстративний матеріал у вигляді таблиць, рисунків тощо, які уточнюють результати проходження клінічної практики, основні узагальнення та пропозиції, що містяться у звіті. За результатами захисту виставляється оцінка, яка фіксується на титульному аркуші звіту.

Підсумковий контроль проводиться наприкінці клінічної практики шляхом співбесіди зі здобувачем освіти по всіх розділах програми і має на меті підготування якісного звіту по практиці.

Звіт із практики захищається здобувачем освіти (з диференційованою оцінкою) перед комісією.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ ЯКОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ОЦІНКА КОМПЕТЕНТНОСТІ

Здобувач освіти має підтвердити відповідну підготовку й оцінку здібностей і навичок.

Результати проходження клінічної практики здобувачем освіти оцінюються за такими критеріями:

- наявність усіх необхідних документів, що супроводжують процес проходження практики;
- наявність обов'язкових формальних елементів звіту;
- самостійність виконання звіту;
- глибина пропрацювання завдання практики;
- обґрунтованість ідей і висновків, висунутих здобувачем освіти;
- успішність захисту звіту із клінічної практики.

Клінічну практику слід розглядати як окремих модуль і оцінювати за 100-бальною шкалою згідно ECTS (табл. 2).

Звіт про проходження клінічної практики захищається здобувачем освіти перед комісією із захисту звітів із практики.

До захисту здобувач освіти подає оформлені відповідно до вимог звіт про проходження практики та щоденник практики.

Процедура захисту передбачає:

1. Коротку промову про результати клінічної практики, яка має містити відомості про основні складові частини.
2. Для з'ясування ступеня виконання здобувачем освіти програми практики комісія має задати питання.

Звіт перевіряється керівником практики від інституту і при дотриманні відповідних вимог допускається до захисту.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка у національній шкалі (запис у залікову відомість, книжку)	
				Диф. залік, практика	Залік
		3	4	5	6
90-100	A (відмінно)	Здобувач освіти демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі практики та методичним рекомендаціям до проходження практики, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Наявні всі необхідні документи з практики з усіма реквізитами; звіт написано самостійно з дотриманням формальних вимог; завдання практики пророблені і висвітлені повністю; здобувачем освіти продемонстровано високий рівень обґрунтування власних ідей, висновків, творчий підхід; звіт захищено успішно отримано відповіді на запитання по звіту.	Високий Забезпечує високий рівень вимог до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі практики. Здобувач освіти робить власні пропозиції у процесі вирішенні завдань, які він отримав при проходженні практики.	Відмінно (A)	Зараховано (A)
82-89	B (добре)	Здобувач освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі практики, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. За час проходження практики при виконанні завдань та поясненні прийнятих рішень дає вичерпні пояснення. Помилки у відповідях не є системними. Наявні всі необхідні документи з практики; звіт написано самостійно, захищено успішно, однак із зауваженнями.	Достатній Забезпечує достатній рівень вимог до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (B)	Зараховано (B)
75-81	C (добре)	Здобувач освіти добре володіє матеріалом, знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення під час проходження практики, при виконанні завдань. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Наявні всі необхідні документи з практики; звіт написано самостійно, але деякі формальні вимоги порушено; завдання практики пророблено і висвітлено не всебічно; здобувачем освіти продемонстрований достатній рівень обґрунтування власних ідей, висновків, проте вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт захищено успішно, однак із зауваженнями.	Достатній Забезпечує достатній рівень вимог до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре (C)	Зараховано (C)

Продовження табл. 2

1	2	3	4	5	6
65-74	D (задовільно)	Здобувач освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою практики, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок. Наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначені недостовірні дані; звіт засновано на плагіаті без використання посилань; завдання практики пророблено і висвітлено не в повному обсязі. Здобувач освіти продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через недостатні відповіді на запитання для захисту.	Середній Забезпечує середній рівень відтворення основних положень практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Задовільно (D)	Зараховано (D)
60-63	E (задовільно)	Здобувач освіти має певні знання, передбачені в робочій програмі практики, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Наявні всі необхідні документи з практики, проте деякі реквізити відсутні чи зазначено недостовірні дані; звіт засновано на плагіаті без використання посилань. Здобувач освіти продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі чи взаємовиключні; звіт ледве захищено через недостатні відповіді на запитання для захисту.	Середній Забезпечує мінімальний рівень відтворення основних положень практики. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Задовільно (E)	Зараховано (E)
35-59	FX ((незадовільно) з можливістю повторного складання)	Здобувач освіти може відтворити окремі фрагменти з практичної підготовки. Незважаючи на те, що програму практики здобувач освіти виконав, його відповіді в більшості є невірними, необґрунтованими. Більшість документів із практики відсутні, звіт повністю засновано на плагіаті без використання посилань; завдання практики пророблено і висвітлено не належним чином; здобувач освіти продемонстрував схильність до механічної копіювання чужих ідей, висновків, вони суперечливі, взаємовиключні і можуть бути майже не пов'язаними з матеріалами практики; звіт не захищено через неадекватні відповіді на запитання для захисту і слабку орієнтацію в матеріалах звіту.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються у процесі проходження практики	Незадовільно (FX) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється	Не зараховано (FX) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється
1-34	F ((незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням)	Здобувач освіти повністю не виконав вимог робочої програми практики відповідно до методичних рекомендацій до проходження практики здобувачів освіти. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач освіти не допускається до здачі заліку.	Незадовільний Здобувач освіти не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання практики	Не допущений (F) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється	Не допущений (F) - запис в екзаменаційній відомості. В залікову книжку не проставляється

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Після закінчення клінічної практики здобувачі освіти звітують про виконання програми практики. Кожний здобувач освіти окремо подає на кафедру звіт, щоденник практики, оформлені належним чином, а також відгук керівника про проходження клінічної практики.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти усіх розділів програми практики, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюється звіт за загальними вимогами, які встановлені стандартом для оформлення текстових документів.

Критерієм ефективності проходження практики є практичне засвоєння знань, умінь і навичок, передбачених програмою із практики. Виконання практичних завдань контролюється у процесі їх подання і захисту.

Комісія приймає захист звітів здобувачів освіти протягом двох тижнів після її проходження, згідно графіку. Оцінка (за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ECTS) за результати клінічної практики вноситься у відомість захисту звіту із практики, індивідуальний навчальний план та залікову книжку здобувача освіти за підписами членів комісії разом із його оцінками за результатами підсумкового контролю.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

I. Основна література

1. Вовканич А.С. Вступ до фізичної реабілітації: [навч. посібник] / Вовканич А.С. Львів : ЛДУФК, 2013. 186 с.
2. Воропаєв Д.С. Основи фізичної реабілітації (загальна характеристика засобів фізичної реабілітації) / Воропаєв Д.С., Єжова О.О. Суми : Сумський державний університет, 2019. 72 с.
3. Зданюк В.В. Лікувальна фізична культура [навчально-методичний посібник] / Зданюк В.В., Совтисік Д.Д. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута», 2020. 132 с.
4. Фізична реабілітація при ендопротезуванні органів та суглобів : навчальний посібник: навч. посібник для студ. спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія», спеціалізації «Фізична терапія» / О. О. Глиняна, Ю. В. Копчинська, І. Ю. Худецький. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 190 с.

II. Додаткова література

1. Герцик А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату [Монографія] / Герцик А. Львів : ЛДУФК, 2018. 388 с.
2. Інтернет-портал Української Асоціації фізичної терапії / [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://physrehab.org.ua/uk/home/>.
3. Основи фізичної реабілітації / Магльований А., Мухін В., Магльована Г. Львів, 2006. 150 с.
4. Основи фізичної реабілітації : [Навчальний посібник] / Вакуленко Л.О., Клапчук В.В. Тернопіль : ТНПУ, 2010. 234 с.

ДОДАТКИ

ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ “УКРАЇНА”
ЖИТОМИРСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Клінічної практики _____

(вид і назва практики)

здобувача вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Кафедра соціально-реабілітаційних технологій _____

Освітній ступінь бакалавр _____

Галузь знань 22 Охорона здоров'я _____

спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія _____

4 курс, група _____

Здобувач вищої освіти _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство для проходження практики

" ____ " _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

вибув із підприємства після проходження практики

" ____ " _____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

Керівники практики:
від закладу вищої освіти

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Дата складання заліку "___" _____ 20__ року

Оцінка:
за національною шкалою _____
(словами)

кількість балів _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Кафедра соціально-реабілітаційних технологій

ЗВІТ

із проходження клінічної практики

здобувача вищої освіти 4 курсу спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія
групи _____

Прізвище, ім'я, по батькові

База практики _____

Керівник практики від кафедри

Захищений із оцінкою _____